

SZÉKELYFÖLD

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HIRLAP.

Előfizetési árak: Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr, egyes szám ára 6 kr.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Felolvas szerkesztő és kiadótulajdonos:
IFJABB DOBAY JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
SZABÓ ALBERT KÖNYVNYOMDÁJA K.-VÁSÁRHELYT.
Hirdetések díjszabály szerint. Nyitlér sora 10 kr.

Előfizetési felhívás.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenként 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralekban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyuttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadóhivatala.

Mezőgazdaság.

El lehet mondani, hogy ez az év a nagy reformok korszaka. Kormányunk száz kézzel dolgozik s egymás után nyújtja be az újabb meg újabb törvényjavaslatokat. Az emberi ész nem is képes beérni, hogy az a rengeteg munkaanyag, mely a képviselőház előtt feldolgozásra vár, mikor készül el s mikor lesz abból törvény.

A sok és nagyszabású törvényjavaslat közül első sorban és legfőképen a polgári házasság és az államosítandó közigazgatás első hírnöke a közigazgatási bíróság foglalkoztatja a magyar közvéleményt, ezekről

zengnek dicsően a lapok, ezekről beszélnek az emberek s talán a szerény igényekkel fellépő mezőrendőri törvény az, mivel a legkevesebben foglalkoznak, de a gazdaság közönsége ez leginkább érdekli, s alig várja, hogy annak sok jót ígérő intézkedései életbe lépjenek. Ez a sok tudással, sok körültekintéssel összeállított törvény mélyen belenyúl gazdasági életünkbe és több oly kérdést old meg, melytől gazdaságunk nagy lendületet fog nyerni.

Nem kevesebb jót várunk a kötelező állatbiztosítástól is. A törvényjavaslat még nem bocsátott nyilvánosság elé, így annak sem ismertetésébe, sem bírálatába nem bocsátkozhatunk. Hir szerint azonban megkívánjuk említeni, hogy két részből fog állani. A fertőző betegségekkel szemben kötelező lesz az állatbiztosítás. És pedig szövetkezeti alapon. A nem járvány betegségekkel szemben nem kötelező. Csak ha a község állattartó gazdáinak fele kívánja, alakul a község szövetkezetté. Természetes, hogy ez esetben a gazdaközönség másik ellenző része is be kell, hogy lépjen a szövetkezetbe. A szövetkezetek egymás között szintén szövetkezetet alapítanak az egyes szövetkezetekben előforduló károk megtérítésére.

Az egyes szövetkezetek, ha nem lépnek egymással solidaritásba, nagyobb károk esetén nem prosperálhatnak. Egy szövetkezet, melynek működés köre kicsi, mely nem nyereségre van alapítva, más helyzetben van mint egy biztosító társaság.

Emez az egész országra kiterjeszti működés körét, szorványosan biztosít itt is, ott is. És ha egy környéken nagyobb számú állat hull is el: első sorban nem voltak az állatok mind és nála biztosítva, másodsor nagyobb területen több biztosítást nyerhet, hogy a kár fedezve legyen. De a szövetkezet területe csak az illető községre szorítkozván és mivel minden állattartó gazda biztosítja állatait egy nagyobb károsodások esetén a biztosítás útján befolyt összegekből nem fogja tudni fedeztetni a károkat, ha a szövetkezetek kölcsönösen nem lépnek szövetkezetbe. Csak az ügy kezelés legyen majd olyan, nehogy a nem nyereségre alapított szövetkezet díjait a kezelés drágábbá tegye, mint egy biztosító társaság díjai volnának, és nehogy majd nehézkessé és lassúvá váljon az egész ügy menete.

A kézdivásárhelyi „Erzsébet“-árvaleányház.

Tisztelt Közgyűlés!

A költő szavai szerint: „Szédj illatos rózsákat, míg tart a szép nyár, becsüld meg az órákat, az idő eljár.“ Midőn éltünk bizonyos korszakot átélünk a visszaemlékezés érzékeny hatása alatt önkénytelenül ama kérdést intézzük magunkhoz, vajjon lesztek-e életünk pályafutásán kínálkozó illatos rózsákat és megbecsültük-e az idő lejárt alatti órákat? Ha a fentebbi jelszóban foglalt jó tanácsot észszerű, sőt kötelesség saját életünkben megtartani, kétszeresen kötelező elvállalt, tiszteinkben ennek az árvaház életében eleget tenni.

Midőn tehát az árvaház 20 éves fennállása vesztékintésének mély hatása alatt vagyok s em-

felett, vonul nagybotu Kvalm Frigyes a bandájával.

Tamburmajornak lenni nagy dolog. A közönség nemcsak azt hiszi róla, hogy neki van legtöbb esze a bandában, hanem feltétlenül kitűnő muzsikusként tartja, a ki játszva kezeli a mögötte fújt és ütött összes hangszereket.

A további félreértések kikerülése végett megjegyzem, hogy Kvalm Frigyes az Albrecht főhercegről elnevezett veteránoknak volt a bandavezetője s nem titkolom azt se, hogy erre az állásra nem vitézi multja, avagy zenei tudománya, hanem kizárólag óriási szakálla juttatták.

Ez a szakáll juttatta őt főszolgai álláshoz egy banknál, ez a szakáll juttatta őt feleséghez s ha valaha képviselő lesz, azt is ennek a szakállnak fogja köszönhetni.

Minden nap hajnalban felkelt, hogy a szakállát kifésülhesse, kikéféhesse. Mire a család felkelt, a szakáll már ragyogott s mindenki szent áhitattal tekintett rá.

Egy napon nagy parádé volt. Meghalt egy csámpos öreg ur, a ki életében ellentengernagy címet viselt a veteránok közt. E címet onnan kaphatta, hogy mindig nagyon ellene volt a tengernek s ha egy, a szélben hullámozó buzavetét látott, már tengeri betegséget kapott tőle.

A temetést úgy tervezték, hogy elől visznek csónakot, hogy híven jelképezve legyen az a foglalkozás, melyet az ellentengernagy — sohasem

folytatott, s a koporsó két oldalán matrózok viszik az égő fátylát. De a rendőrség betiltotta a csónakot (mert a rendőrség, ha csak lehet, betilt valamit, hogy a kormánykorok tetszését megnyerje) s erre a veteránok önként lemondtak a matrózokról.

Ezen a temetésen látta meg Kvalm Frigyes Dudits Andor, a jeles fiatal festő, éppen a mint jelt adott a bandának, hogy a Tegethoff emlékére szerzett gyászindulót fújja.

Es Dudits lelkében, tüstént fölmerült egy kép-tárgy, melynek főalakja Kvalm Frigyes lenne...

Azonnal fölkereste a tamburmajort s felkérte, hogy legyen modellje. Oly hízogó megjegyzések kíséretében tette ezt, hogy Kvalm nem állhatott ellent.

Ettől kezdve, a mint hazajött a hivatalból, gyorsan megebédelt és fölöltve legszebb veteráni ruháját, sietett Dudits műtermébe.

Igy készült el a Plén parádé című kép, mely a műcsarnok mostani kiállításán látható.

A mig Kvalm egyedül volt a vásznon, nagyon tetszett neki a dolog, de a mint a többi alak is kezdett kibontakozni, rossz sejtelmek támadtak.

— Mi lesz ez, kérem?

— Ez maga lesz, teljes díszben, a mint a felesége és a szomszédasszonyok bámulják.

A feleség bámulatát még kielégítőn találta

A „Székelyföld“ tárczája.

Kvalm Frigyes képe.

Kvalm Frigyes sokkal kisebb ur volt, mint a kínai császár, de néha nem cserélt volna a kínai császárral.

Kvalm Frigyes szegény ember volt, de néha nem cserélt volna Rothschilddal.

Kvalm Frigyes csunya ember volt, de néha nem cserélt volna Hegyesi Marival.

Kvalm Frigyes... de ne folytassuk, inkább írjuk meg, hogy mikor nem cserél Kvalm ur a kínai császárral, Rothschilddal, Hegyesi Marival és másokkal, kiket tér szűke miatt nem sorolhatunk fel.

Kvalm ur akkor nem cserél a kínai császárral, Rothschilddal... mikor a banda élén viszi a nagy bunkós botot, s int a muzsikuskoknak, hogy rajta.

Ilyenkor a becsukott ablakok kinyílnak (a nyitott ablakokat pedig becsukják), a járókelők megállnak (az állógálók pedig megindulnak), a nép csoportosul, az iskolakerülő fiúk a banda elé futnak, a czizmadinások a levegőbe dobálják a goudjaikra bizott cipőket, minden fölélnkül, nevet, kiabál, tapsol s a derült világban, mint színgyos Neptun isten a naptól sugárzó tengereik

lékemben összes ténykedéseink végig vonulnak, képleteket alkotok belőlük, hogy igazoljam, miszerint csakugyan megbecsültük az órákat árvaházunk 20 éves életének lejárta alatt és leszedték-e gondosan a rózsákat a tövisek közül, hogy azokat árvaházunk életébe áttegyük.

Husz éve telt el annak folyó év október 12-én, hogy árvaházunkat Isten kegyelméből megnyitottuk. Ha felhuzzuk a függőnyt, mely a multat a jelentől elválasztja, a képzelődés különböző eszményi képei tárulnak előnkbe.

1872. okt. 9-én két nőt látunk, kik ezen ritka szép meleg napon sietve járnak össze Kézdi-Vásárhely várost, felkeresve intelligenciájának nőit, hogy őket az árvaház létesítése érdekében közvetlen tartandó gyűlésre összehívják, kik is ezalatt a tanácskörtől szép számban össze is gyűltek.

Egy másik képlet előnkbe tünteti a legnagyobb buzgósággal azonnal megkezdett és évek során folytatott gyűjtést, míg egy másikon számtalan jótékony nő és férfi látható, kik mindnyájan fáradhatatlan tevékenységgel dolgoznak, irnak, jönnek, mennek, adakoznak, bálákat, hangversenyeket, tárlatokat rendeznek, szóval mindent megtesznek a kitűzött cél: az árvaház létesítésére. 1873. október 12-én egy kis bérház tárul szemünk elé 6 elhagyott kis árvával s egy nagy ünnepélyvel, mely a megnyitást jelzi. Egy magasztos képlet ragadja meg figyelmünket, melyen egy angyali szépségű és jószágú királyi alak arany betűkkel vési „Erzsébet” dicső nevet örökre árvaházunk homlokára és szívünk hymusként fohászkodva rebegi utána: „Éljen sokáig boldogan!” Továbbá látunk egy nagy épületet, mely árvaházunkat ábrázolja s idő folytán több rendbeli építkezést, melyek annak kiegészítő részét képezik.

Képleteinkben sok nagy férfi, miniszterek, államtitkárok stb. alakja tűnik fel, kik mindnyájan legnagyobb jószággal járultak árvaházunk fenntartása és fejlődésére.

E képletek hiven tüntetik fel, hogy az órákat megbecsültük az intézet 20 éves élete alatt és igyekeztünk annak érdekében felhasználható rózsákat leszedni. Ezen örömdetes visszatekintés alkalmával adjunk egy szívvel, egy lélekkel hálát mindenek felett a Mindenhatónak, kinek 20 évi munkásságunk eredményét köszönhetjük. Hisz az ő áldása nélkül erre képtelenek lettünk volna, mert igaz az, hogy: hiába az ember fáradtsága, ha nem járul hozzá az Isten áldása! Övé tehát a dicsőség és dicsőítés mindenben!

Kiváló elismerés és forró köszönettel adózunk mindazon buzgó tisztviselő társaink és tagoknak, kiknek örök emlékeztető névsora kezdettől fogva mostanig lélekemben felmerül: Özv. gróf Mikes Benedekné tiszteletbeli elnök Potsa J., Hankó

L-né, id. Tóth Istvánné alelnökök, Fejér Lukács és fia Antal pénztárosok, Nagy Gábor, Erdélyi Károly titkárok, Hankó Iván, Bölcskövy Ilona, Székely Málvin, Vajna Károly, Farkas Miklós jegyzők, nemkülönben a kezelő bizottság összes érdemes tagjai, kiknek hosszú névsora árvaházunk emlékkönyvébe van megörökítve. Iskolaszéki elnök tiszti. Székely János és az iskolaszék összes tagjai, a vagyonkezelő bizottsági elnökök gróf Mikes Benedek, Török Bálint, dr. Bánffy Zsigmond és a vagyonkezelő bizottsági tagjai, ügyvédek Zajzon Lázár és dr. Bánffy Zsigmond, orvosok dr. Longhi Angéla és dr. Sinkovics Ignác, Baló László gazda, Benkő Gyula és Harmath Domokos könyvelő. Nagy hibát követnék el, ha a legnagyobb hálával nem emlékezném meg néhai tiszti. Demeter Sámuelről is ki tisztének jöllehet nem volt neve, ő azonban az intézet kezdetétől haláláig páratlan lelkesedés és fáradhatatlan munkásságával segédkezett nekem mindenben. Végül emlitem azt, a ki nélkül minden munkásságunk siker nélküli lett volna s ez: Nagy Károly páratlan derék jó igazgató, kit a Mindenható jó órában adott nekünk árvaházunk ozéljainak megvalósítására.

Aldja meg az Egek Ura mindnyájokat egyenként és együttesen a jótékonyág mezején tett ténykedéseikért, a melyben mindnyájok által elvetett mag jó termő földbe találva, meghozta az aratás nagy napját az eddig felvett 114 árva képében, kiket a végromlástól megmentve, a társadalomnak hasznos tagokként igyekeztünk visszaajándékozni. Aztassa az ő hála könyveik és jó magaviseletük a jótékonyág földét annyira, hogy újabb és újabb erőt nyújtson nekünk a nemes, de vajmi nehéz munka folytatására.

Midőn szívem mélyéből köszönetet mondok ismételten mindnyájoknak, hogy a humanitás eme nagy horderájú munkájában oly példaadólág részt vettek, egyszersmind kérem jövőben is akkénti folytatására, megnyerve maguk mellé a mostani fiatalságot, kik sajnos, eddig kevés jelét adták ez iránti érdeklődésüknek. Bontsuk meg tehát Isten nevében új erővel és kitartással az árvaházi zászlót és lobogtassuk mindaddig, míg Háromszékmegye összes árváit védelmünkbe fogadhatjuk, megkettőztetett erővel követve el mindent, hogy eme árvaház ne csak fennálljon, hanem felvirágozva álljon fenn örök időkre s neveljen oly árvákat, kik itt a földön mint erkölcsös, szerény és hasznos nők betöltve hivatásukat, egykoron boldog örökösei lehessenek a menyországnak! A miért lélekbeli fohászkodva, mai közgyűlésünket megnyitottnak nyilvánítom.

— S ezt önnek köszönhetem. Mit gondol, nagyságos ur, a trónteremben vagyok fölakasztva?

Most kezdett csak Dudits előtt derengeni a helyzet. A király ugyanis megvette Dudits Plén parád című festményét.

— Nem, nem a trónteremben. A kép ő felsége dolgozószobájában lesz.

— S ő felsége és a főherczegek, a bárók és grófok, a miniszterek és a püspökök arcképe is ott van?

— Egy nincs ott ezek közül.

— Én magam lólok a legmagasabb kabinetben?

— Kizárólag.

Kvalm elsápadt és a szakálla remegett. Megitta a vizet és eltávozott.

Harmadnapra Dudits a következő értesítést kapta:

„Az Albrecht kir. herczeg ő fenségeről nevezett aggharcos-egyesület diszlokómát rendez nagyságos Kvalm Frigyes ur tiszteletére, abból az alkalomból, hogy nagyságos Kvalm ur arcképét ő felsége, Ausztria császára és Magyarország apostoli királyi megvásárolta.”

Különfélék.

— A tél kezdete A hivatalos tél december 21-én veszi kezdetét. Ezen napon van a leghosszabb éj és a legrövidebb nappal. Háromszéken a tél rendszeren még november végén elkezdődik, de az idén ugyancsak enyhe napjaink voltak eddig. Nem kétkedünk abban, hogy a hivatalos tél meghozza a maga elmaradhatlan hidegét, melytől eddig megvalánk kímélve s hogy nemsokára a mostani olyadósos enyhe napokat tartós hidegek fogják felváltani, mert hogy minden különlegesség nélkül muljék el nálunk a tél, azt nem merjük remélni.

— Farsangi hírek. A farsang tudvalevőleg a jövő évben kurtára van szabva, de hát a tánc kedvelő ifjuság azért mégis 7 bálon akarja magát kitombolni. Ez a hét bál következő sorrendben tartatik meg: 1. Január 13-án. A jótékony nőegyesület elite bálja. 2. Január 20-án. A „Stephania” menedékház álarcos bálja. 3. Január 21-én. Az ev. ref. egyház polgár bálja. 4. Január 27-én. A kereskedő ifjuság elite bálja. 5. Január 28-án. A róm. kath. leányiskola bálja. 6. Február 3-án. Az „Erzsébet” árvaleány-nevelőintézet álarcos bálja. 7. Február 4-én. Az önkéntes tűzoltóegyesület bálja.

— Halálozás. Sulyos csapás érte az alcsernátoni Damokos-családot, szeretett testvérük alcsernátoni Damokos Gergely elhunytával. Hoszasz szenvedés után f. hó 20-án 59 éves korában halt el. Temetése f. évi december 22-én d. u. 2 órakor lesz. Béke poraira!

— Szép fogadtatásban részesítette Kovászna ev. ref. egyházközsége újonnan választott papját, Elekes Lászlót. Mult szombaton a déli vonaton érkezett meg, az indóháznál Deák Domokos föld-birtokos fogadta egy csinos beszéddel. Innen aztán megindult a diszes menet, elől a lovasbandérium s utána egy hosszú szekérsor. Midőn a vonatról jövek a falu első házait elérték, két taraczk lövés fogadta őket. A községben Csia György tartott egy szép, üdvözlő szónoklatot az ifjú lelkeshez, melyre az meghatottan válaszolt. Szombaton dében Deák Sámuel ur vendégszerető házához volt hiva ebédre az új lelkes s még többen. Más napon volt a papi beköszöntő. Először Szabó Jenő barátosi lelkes lépett a szöszökre s sikerült predikációt tartott. A polgári dalárda erre Glück gyönyörű imáját énekelte el. Majd Elekes László beszélt s szónoklata megilletődéssel töltött el minden keresztény keblet. Utána a polgári dalárda zendítette rá a hazafias Szózatot s ezzel a szép ünnepély véget ért. A »Zöld fá«-ban az új lelkes tiszteletére bankett volt rendezve, melyen sokan vettek részt s derült hangulatban folyt le.

— Elítélt járásbíró. Gálfalvi Zoltán gyergyó-szentmiklósi kir. aljárásbíró ügyében, a ki egy szept. 25-én tartott vadászat utáni mulatságban szívenlőtte Fülöp Lajos borszéki gazdatisztet, a napokban tartotta meg a végtárgyalást a csik-szeredai m. kir. törvényszék, mely Gálfalvit vétkes gondatlanságból származó emberölésért egy évi fogházra s néhai Fülöp Lajos családjának tartásában 600 frt évi díj fizetésére ítélte. Az ítélet ellen vádlott és a kir. ügyész felebbezést jelentettek be.

— A Tribuna betiltása. A nagyszebeni járásbíró-ság a Tribuna és a Foia Poporului című pánszláv lapokat betiltotta. Erre vonatkozólag félhivatalos oldalról most a következőket jelentik Nagyszebenből: Brote Jenő, a Tribuna napilap és Foia Poporului hetilap volt tulajdonosa — mint tudva van — több hónap előtt elhagyta Magyarországot. Az új tulajdonost azóta az illetékes hatóságnak nem jelentették be. Az itteni kir. járásbíró-ság több órai tárgyalás után, melynél a tügyészséget dr. Pozsoni Gábor kolozsvári kir. alügyész képviselte, e sajtóvétségért mindkét lapot rendbüntetésre ítélte és addig, míg a sajtótörvény feltételeinek meg nem felelnek, további megjelenésüket beszüntette.

— Kolera vagy főszolgabíró? Gyönyörűen ki voltak seperve Ny-d község utcaí, feltűnő gondallal kikaparva az állami ut árka, kitépve mellőle minden növény, burján, valóságos élvezet volt

Kvalm Frigyes, de a szomszédasszonyok nem bámultak, hanem nevettek.

— Ebbe nem egyezem bele. Mindenki fog nevetni rajtam.

— Ugyan Kvalm ur ...

— Vagy csupa bámulót fest a nagyságos ur, vagy pedig itt hagyom ...

— De kérem, Kvalm ur ...

— Nem? Alázolgaja!

S a tamburmajort ott hagyta a festőt.

Dudits fogott magának egy másik veteránt s tovább dolgozott. A képet beküldte a műcsarnokba, s ez a tárlat egyik legjobb képe.

Egy napon beront hozzá Kvalm, kezében az újsággal.

— Köszönöm, uram, köszönöm ...

— Mit, Kvalm ur?

— Önnek köszönhetem életem legnagyobb dicsőségét ...

— Mit, mit?

— Most olvastam az újságban ... benne vagyok az udvari körökben ... föl vagyok akasztva ...

— Ígyék egy pohár vizet ...

végig menni a község utcáján. Egy a falun keresztül utazó ur is gyönyörrel legeltette szemét a tisztaságon, miközben megkérdezte a szembe jövő birót, a kolerától félnek-e, hogy úgy ragyog a tisztaságtól faluja? Mire a bíró naívvul felelt: Mi bizony cseppet sem félünk a kolerától, hanem igenis a főszolgabírótól!

— Ernő Lajos hesseni nagyherceg házassága. Az angol királynénak két unokája lép legközebb házassági frigyre. Ernő Lajos hesseni nagyherceg ugyan is e hó tizenkettedike óta a kóburgi udvar vendége s mint udvari körökben hírlík, látogatásának az a célja, hogy eljegyezze Alfréd kóburgi herceg leányát, Viktória hercegnőt. A vőlegény most huszonöt, a menyasszony tizenhét éves. Ernő Lajos nagyherceg házassága által sógor-ságba jut Ferdinánd román trónörökös, a ki a menyasszony hugát, Mária hercegnőt vette el.

— Felfüggesztett tanítók. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Dan Elizus, Bozga Ilárion, Bésa Pál és Onca Jakab borgóprundi (beszterce-naszódmezei) tanítókat, mivel a Tribuna f. évi 204-ik számában a Replika-pör elítéljéi dícsőítő nyilatkozat aláírásával az 1893. évi XXVI. t. cz. 13-dik §-ában körülírt államellenes izgatás vádját vonták magokra, s mivel e miatt, mint a btk. 147. §-ába is ütköző vétség miatt, az eljárás ellenök folyamatban van: állásuktól felfüggesztetni és fegyelmi vizsgálat alá vonatni rendelte. A rendeletet a beszterce-naszódmezei közig. bizottság szombati ülésében foganatosította. — Mindenestre sajnos, hogy az illető tanítók a helyett, hogy teljes lélekkel szép és békés hivatásuknak éltek volna: állásukkal ily össze nem egyeztethető hazafiatlan viselkedésükkel vonták magukra a törvény szigorát.

— A repülő gépről. Az a terv, a melyet Wöllner tanár a bécsi röptechinikai egyletnek bemutatott, mindjobban közeledik a megvalósuláshoz. A tanár ugyanis a röptechinikai egyesület meghívására ismét fölolvastat tartott Bécében. Wöllner hangsúlyozta, hogy ő csak egy tervet mutatott be, de mindenkinek el kell ismernie, hogy ez az első terv, a melyet egyáltalában realizálni lehet. Gépe 20—50 méternyi magasságban fog repülni s számítása szerint háromszor oly gyorsan halad majd mint egy gyorsvonat. A felolvasás után Löszl elnök kijelentette, hogy a mérnök- és építészegylet a saját költségén épített egy mintagépet Wöllner terve szerint. Nemsokára kiderül tehát, hogy realis-e az a terv, vagy azok közé az ábrándok közé tartozik-e, a melyekkel a feltaláló elmék régen bibelődnek.

— Bombarobbanások Magyarországon. Szegeden pénteken éjjel 11 órakor a lövönatu kocsit alatt petárda robbant föl. A vonat kifordult a sínekéből, a ló elpusztult, emberben azonban szerencsére nem esett kár. A rendőrség erősen nyomozza az ismeretlen tettest. — Sopronban az egész várost rémületbe ejtette egy bombamerénylet híre, a mely Okkán történt s a melynek állítólag hat ember esett áldozatul. A dologból annyi igaz, hogy az Okkával szomszédos Pecsényében valóban felrobbant egy löveg, de kárt senkiben sem tett. A kovácsműhely elé egy kocsit vittek tatarozás végett s mikor a kovács megvizsgálta, a kocsisíderékben egy olyan löveget talált, a melyet a bécsújhegyi tűzérők lövőiskolája körül igen sokat lehet találni. A kovács felvette a bombát és műhelyében félredobta. A löveg ebben a pillanatban explodált, a kovácsot az ajtóhoz csapta, az ablakokat iszonyu csörömpöléssel betörtte. A menydörgéshez hasonlító robajra a falusiak rémülten szaladtak össze. A kovács halántékán sebesült meg. Egyéb baja nem esett.

— A bécsi polgármester fizetése. A bécsi község-tanács Prix dr. polgármester fizetését 20,000 forintban állapította meg. A polgármester kap azonkívül 4000 forintot ló- és kocsitartásra, továbbá szabad lakást (14 szobát) a hozzávaló butorokkal, fűtést, világítást, végül egy szolgát s két kocsist. Ilyen fizetése nálunk még egy miniszternek sincs.

— Kholera Konstantinápolyban. A Konstantinápolyban uralkodó kholerának némi szünete csak rövid ideig tartó volt. Az utóbbi napokban a megbetegedettek száma 35 és 54 között változott. Előbb a halálos esetek száma kitett 80 százalékot,

később e százalék csak 30—40 százalék volt, de ennek magyarázata az, hogy az előbbi időkben nem akarták az összes elhaltak nevét a kimutatásba fölvenni, nehogy még jobban elrémítsék a lakosságot, a mely különben is roppant ellenszenvet érez a 10 napi kordon, az ellenőrzési és más hatósági szabályrendeletek ellen. Az sem lehetetlen, hogy mostanában a sok kholerabetegek között számos kholerín-eset is történt. A kholera főként a legszegényebb nép körében grasszál. A török kormány a vesztégár megszüntetésébe beleegyezett, de a keleti express- és más vonatok közlekedése nehézségekbe ütközik, mert a bolgár kormány nem akar engedni a 8 napos vesztégárból semmit. A szomszéd kormányok ez ügyben közben fognak járni a bolgár kormánynál és ettől várnak is némi eredményt. Azt beszélük, hogy a kormány nem is köti magát a vesztégár fentartásához, de az ottani közegészségi bizottmány feltétlenül ragaszkodik ahhoz és minden felelősséget elhárít magáról a bekövetkező szerencsétlenségekért, ha a kormány a 8 napi vesztégárt megszüntetné.

— Csata kozákok és nihilisták közt. A moszkvai rendőrség kiszimatolta, hogy a nihilisták Moszkva mellett, egy izolált házban nagy gyűlést tartanak. A rendőrség egy osztály kozákkal körülfogatta a házat. A nihilisták kétségbeesetten ellentállottak. A harcban tizenöt kozák megsebesült, öt nihilista agyonlőtte magát, hogy a kozákok kezébe ne jusson, vagy 50 nihilistát elfogtak, 22 azonban elmenekült.

— Az anarkisták kitéje. A szoczialisták kitéjét már elegenden ismerik, a mely inkább humoros, mint veszedelmes és e néhány télelől áll:

— Allj, ki vagy?

— A nép.

— Mit akarsz?

— Mindent.

— Mit kapsz?

— Semmit.

Most pedig a párisi kaszarnyákban egy veszedelmes röpirat terjed el, melynek ez a címe: »A katona kitéje«; ebben a következő érdekes pontok olvashatók:

— Mi a haza?

— A haza egy hamis eszme és tiszta hazugság. Ez az eszme bennünket elnyom s azért gyűlölnünk kell azt.

— Mi a hadsereg?

— A nemzet egy elkülönített osztálya. A katona furcsa és nevetséges ruhájáról ismerhető meg.

— Mi a katonai becsület?

— Gyűlölni a polgárokat és szeretni a háborút.

— Pallas Nagy Lexikonának megjelent a 53., 54. füzet, vagyis a IV. kötet 8. és 9. füze, a Ciro és Collaredo, illetve a Collot és Corpus Christi közti cikkekkel. Az 53. füzet mellékletei: a Cséplőgépek II. és III. lapja s Csikvármegye térképe, az 54. füzetéi: a Cserző növények s a Csillagászati műszerek I. lapja, míg a 2. füzetben összesen 9 szövegrés van. A Pallas Nagy Lexikonára, e szép nemzeti vállalatra, minden könyvkereskedésben elő lehet fizetni; ára kötetenkint kötvé 6 forint, füzetenkint 30 krajczár.

RÖVID HIREK.

— Kismalmon Eitner Sándor volt országgyűlési képviselő birtokán az odaváló molnár tizenhárom éves fia egy szecskavágóval levágta a jobb kezefejét. — Miskolcon Sütő László favágó felakasztotta magát. A szerencsétlent a nyomorúság kergette a halálba. — Pragaban Katzer Rikhard százados deliriumában leugrott a helyőrségi kórház második emeletén lévő betegszobából és szörnyet halt. — Hátsgen a napokban egy Jánk Nikolai nevű napszamos ismeretlen okból felakasztotta magát. — Csaszartóleszen Fusznecker András és Marín Adam kömüveseket agyonütötte egy leszakadt pincze. — Wiesbadenben több pénzhamisítót tartóztattak le, a kiknél anarchista-iratokat is találtak. — Dunkirknál Amerikában egy személyvonat lezuhant a Bock-hídról. Nyolc ember meghalt és sokan megsebesültek. — Gyulafehérváron Marián Roza cselédleány újszülött gyermekét megfojtotta s egy fa tövében elást. Bátyja azonban följelentette s a lelketlen anyát elfogták. — Szabadkán letartóztatták Héger Janost, a ki rokonaira íratva összes ingatlanait, hogy váltókötelezettségei alól kibújék. — Szentesen Gyártás Dezső a gazdasági

egylet titkárja, miután kiderült, hogy az egylet-től nagy összegeket sikkasztott, megszökött. A belügyminiszterium most országszerte körözteti. — Nagyváradon Fritz József házmester négyhónapos gyermekét agyoncsókolt a bátyja. — Gyilkos örült. Szeghalmon egy kiszabadult örült Góbei nevű iskolás fiút a nyílt utcán késsel leszúrta. — A csodanyul. Pap Józsiás, aradmegyei gazda olyan nyulat lőtt a minap, hogy most megyeszerte megcsodálják. A nyul alsó két foga 4 centiméter hosszan nőtt ki és fölfelé kanyarodva agyarokat képez. — Öngyilkosság a fogházban. Rangli abaujszántói kéményseprő, ki néhány hónap előtt Kovácsy telekkönyvvezetőt meggyilkolta, fölakasztotta magát a kassai fogházban. Még idejekorán észrevették és levágták a köteleket, életéhez azonban kevés a remény. — Taxaméter a bérkocsikon. A berlini bérkocsikat taxaméterrel látták el, mely pontosan megmutatja az időt s a kocsit használatáért járó díjat.

Hirdetések.

Szám. 5658. polg.

1893.

Hirdetmény.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék köz-hírré teszi, hogy Imecsfalva községben gyakorolt italmérsi jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag, az 1889. évi 45896. sz. igazságügyminiszteri rendelet 10-ik §-sához képest az egyezség megkísérlésére, a kártalanítási összegnek a költségek levonása után fennmaradó része, valamint a részesedési arány megállapítása végett, tárgyalási határidőül 1894. évi január hó 31-ik napjának délelőtt 8 órája ezen törvényszékhez Vajna Dénes kir. törvényszéki bíró hivatalszobájába kitűztett.

E határidőre a közbirtokosság tagjai még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, a tárgyalásra való megjelenésre azon hozzáadással idéztetnek, hogy ha meg nem jelennek a kártalanítási összeghez való részesedési arány egyezség esetében a megjelent igényjogosultak megállapodása szerint, egyezség létre nemjövetele esetén pedig a megjelent igényjogosultak által előterjesztendő adatok alapján fog megállapíttatni.

A kir. törvényszék üléséből.

Kézdi-Vásárhelytől, 1893. decz. 5-én.

Elnök ur távol:

Máthé Albert,
elnök.

Künglein Béla,
jegyző.

Háromszékvármegye alispánjától.

Sz. 21646/1893.

Árlejtési hirdetmény.

Háromszékvármegye törvényhatósági közutjaira szállítandó 2990 drb hektóméter jelző köoszlopnak biztosítása céljából, 2392 forint előirányzott összegben folyó évi december 30-án délutáni 3 órakor a vármegye jegyzői irodájában zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Mi azon megjegyzéssel tétetik közhírré, hogy vállalkozni szándékozók zárt ajánlataikat, a tárgyalási nap déli 11 óráig a megyei pénztárnál adják be, mivel a kitűzött határidőn túl ajánlatok nem fogadhatók el.

Az ajánlatokba világosan kijelölendő az egységi árból leengedendő %-lék számmal és betűvel.

A zárt ajánlatok borítékban, lepecsételve nyújtandók be, az ajánlatokhoz a kikiáltási összegnek öt száztojla, mint bánatpénz csatolandó.

A feltételek az áremelés, árjegyzék és műszaki leírással együtt a jegyzői irodában, a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Sepsi-Szentgyörgyön, 1893. decz. 15-én.

Tompá Miklós
alispán.

Turóczi László

könyvkereskedő és könyvkötő

Kézdi-Vásárhelyt.

Könyvkereskedésben, az ev. ref. templom mellett, feltalálható a város és vidék összes iskoláiban használatban levő tankönyv és egyéb taneszköz. Továbbá kaphatók: társalgási, gazdasági, gazdaságonyi művek; mulattató olvasmányok és regények. Imakönyvek egyszerű és díszkötésben s naptárak gazdag választékban.

Nagy készlet van karácsonyi ajándéknak alkalmas képes és mesés könyvekből.

Kitűnő író- és levélpapírok, borítékok, írószerek, pecsétviaszok, ostyák, különféle tinták.

Hegedű hurok és egyéb hegedű részek.

Bőr-, fém- és aluminium pénz-, szivar- és dohánytárczák stb. stb.

Megrendelek, úgy magyar, mint más nyelvű könyveket és folyóiratokat. Új folyóiratok mutatvány füzetei üzletben megtekinthetők. Megrendelek továbbá: hangszereket, hangjegyeket, kaucsuk- és fémbélyegzőket, egyszerűval minden a könyv- és papirkereskedői szakba vágó cikkeket.

Könyvkötészetben elkészíték minden könyvkötői munkát, az egyszerűtől a legdíszesebbig, úgy a legfinomabb díszmunkákat is.

Harmincz évi tapasztalat lehetővé teszi nekem, hogy az anyagot jó minőségben és olcsó árban szerezhessem be, mi által összes árucikkeim, valamint a könyvkötői munkák árát a legméltányosabban számíthassam s midőn a mélyen tisztelt vásárló és dolgoztató közönség további becses pártfogását kérem, maradok

mély tisztelettel:

Turóczi László,

könyvkereskedő és könyvkötő.

Szabó Albert

dusan felszerelt

* KÖNYVNYOMDÁJA *

elvallal minden e szakba vágó munkát feltűnő olcsó árakon.

PAPIR- ÉS ÍRÓSZER KERESKEDÉS,
nagy nyomtatványraktár.

A „SZÉKELYFÖLD” KIADÓHIVATALA.

HIRDETÉSEK ELFOGADTATNAK.

→ Egy jó magaviseletű fiu tanulóul felvétetik. ←

Karácsonyi album.

Valósággal irodalmi esemény számba megy az a nagy és felette gazdag album, melynek tervezetét most kapjuk. A MAGYAR HIRLAP (József-körut 47.) adja ki ezt a párját ritkító gazdagsággal kiállított albumot, még pedig egészen ingyen előfizetőinek. Az album nagyobb dolgozatai közül kiemeljük ezeket:

A regénypályázat. Öt neves regényíróinktól öt regényvázlat. Az olvasók szavazással döntenek el, melyik ezek között a legjobb. A legtöbb szavazatot nyert regényvázlat szerzője dolgozatából nagyszabású regényt ír a Magyar Hirlap számára, a mely annak közlé sét a jövő év elején kezd meg. **Nagyobb elbeszélések:** »A boldogasszony dervise« Tóth Bélától. Ezenkívül: Pekár Gyulától, Vértessé Arnoldtól stb. **A szerelem művészete.** Ovidius »Ars Amandi«-ja modern köntösben. **Jelenetek.** Egy budapesti úr huszonnégy órája. Irta Ambrus Zoltán. **A pályanyertes elbeszélés.** Dombay Hugónak a Magyar Hirlap pályázatán ötven aranyat nyert »Mária« című költői elbe zélése. **Székely Huszár** rendes évi revueje, versekben. **A test ápolása.** Nyolcz interview, nyolcz előkelő magyar szakértővel, arról a tárgyról, hogy miképpen ápolja testét a modern ember. **Száz mai magyar színész.** Spanyol kalandok. Pekár Gyula spanyolországi utjából. — Bikaviadal. **A magyar nemzet statisztikája** képekben. 1893. kiadásban, hangjegyekkel. Magyar karrikaturisták. Ismeretlen és ismerős rajzolóktól. **Tudományos vacsora.** Fizikai kísérletek házi eszközökkel, képekkel. **Autogrammok.** Jókai kézírata a »Magyar Hirlap« olvasóihoz. Petőfi egy kiadatlan levele stb. **Apró novellák.** **Versék.** (Eredetiek és fordítottak.) Közleményekkel járultak a nagy albumhoz: Ambrus Zoltán, Benedek Elek, Békefi Antal, Bródy Sándor, Bókai dr. tanár, Breitenfeld dr., Csapodi dr., Dombay Hugó, Endrődy Sándor, Fenyő Sándor, Gárdonyi Géza, György Endre, György Lajos, Hentaller Lajos, Hellai Jenő, Ignótyusz, Iszlai dr. tanár, Karczag Vilmos, Kiss József, Kürthy Emil, Kovásznai André, Lovik Károly, Márkus Miksa, Maurer Rezső, Radó Antal, Schwimmer dr. tanár, Szépfaludi Ó Ferencz, Szemere Attila, Szomorj Dezső, Tóth Béla, Tutsek Anna, Varsányi Gyula, Vértessé Arnold, Zemléni Árpád stb. — A színes borítékba kötött nagy kvart-alaku díszmű, hetvenkét oldal, a közleményeket csaknem felszáz kép, illusztráció és színes vignetta-magyarazza és tarkítja. Ezenkívül több önálló képet és karrikaturát foglal magában az album, melynek művészeti részét szolgáltatták: Horti Pál, Zala György, Márk Lajos, Mannheimer Gusztáv, Linek Lajos, Somsich József gr., Gárdonyi Géza, Jászai József, Ipoly Sándor, Stettka Gyula, Vágó Pál, Ujvári Ignác stb.

A Magyar Hirlap ujesztendőre irodalmunk fejedelemének, Jókainak jubileuma alkalmából ünnepi kötetet ad közre, melyet szintén ingyenesen küld meg minden előfizetőjének. A kötet legfőbb tartalma: Jókai tíz leghíresebb regényének tíz új elbeszélésbe való foglalása, melyet legjobb novellistáink írtak. Mindegyik elbeszélés külön-külön szempontból világítja meg az illető regényt, melynek meséjét adja. A tíz elbeszélés tárgya: Kárpáthi Zoltán. Egy magyar nábob. Fekete gyémántok. Erdély aranykora. Egy az Issen. Az arany-ember. A kőszívű ember fia. Az új földesúr. Szegény gazdagok. A jövő század regénye. Először Bródy Sándor írt az ünnepi kötethez, mely január hó első napjaiban már az előfizetők kezében lesz.

A „Magyar Hirlap” kiadóhivatala
József-körut 47. szám.

Nyomatott Szabó Albertnél K. V. V. V. V.